

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 31 maja 1995 r.

Nr 57

TREŚĆ:

Poz.:

OBWIESZCZENIE

299 — Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 12 maja 1995 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa . 1685

299

OBWIESZCZENIE MINISTRA ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ

z dnia 12 maja 1995 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

1. Na podstawie art. 20 ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1994 r. Nr 1, poz. 3) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 107, poz. 464), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 12 grudnia 1992 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1993 r. Nr 5, poz. 23),
- 2) ustawą z dnia 19 grudnia 1992 r. o zmianie ustawy — Prawo bankowe i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1993 r. Nr 6, poz. 29),
- 3) ustawą z dnia 29 grudnia 1993 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1994 r. Nr 1, poz. 3),
- 4) ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. o zmianie ustawy — Prawo spółdzielcze oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 90, poz. 419),
- 5) ustawą z dnia 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 105, poz. 509),
- 6) ustawą z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych (Dz. U. Nr 127, poz. 627)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

2. Podany w załączniku do obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 58—66 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 107, poz. 464), które stanowią:

„Art. 58. W ustawie z dnia 12 marca 1958 r. o sprzedaży nieruchomości Państwowego Funduszu Ziemi oraz uporządkowaniu niektórych spraw związanych z przeprowadzeniem reformy rolnej i osadnictwa rolnego (Dz. U. z 1989 r. Nr 58, poz. 348 i z 1990 r. Nr 34, poz. 198) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie: «o uporządkowaniu niektórych spraw związanych z przeprowadzeniem reformy rolnej i osadnictwa rolnego»,
- 2) skreśla się rozdziały 1 i 2.

Art. 59. W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. — Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147, Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11 oraz z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464) skreśla się art. 276.

Art. 60. W ustawie z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 34, poz. 198, Nr 43, poz. 253 i Nr 87, poz. 506 oraz z 1991 r. Nr 95, poz. 425) w art. 3 skreśla się pkt 2.

- Art. 61. W ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 45, poz. 199, Nr 103, poz. 448 i Nr 104, poz. 450) wprowadza się następujące zmiany:
- w art. 58:
- 1) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
    - «2. Przejęcie nieruchomości i ustalenie odpłatności następuje w drodze decyzji rejonowego organu administracji rządowej.»
  - 2) dodaje się nowy ust. 3 w brzmieniu:
    - «3. Przejęte nieruchomości przekazuje się na rzecz Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.»
  - 3) dotychczasowe ust. 3 i 4 otrzymują oznaczenie ust. 4 i 5.
- Art. 62. W ustawie z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80, Nr 75, poz. 329 i Nr 101, poz. 444) w art. 49 wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w ust. 1 skreśla się kropkę po zdaniu pierwszym i dodaje wyrazy «lub Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa», po zdaniu drugim skreśla się kropkę i dodaje wyrazy «chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej»,
  - 2) ust. 2 i 3 skreśla się.
- Art. 63. 1. W ustawie z dnia 26 marca 1982 r. o zmianie ustawy — Kodeks cywilny oraz o uchyleniu ustawy o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (Dz. U. Nr 11, poz. 81) w art. 8 skreśla się § 4.
2. Do ostatecznych decyzji wydanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 października 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (Dz. U. Nr 27, poz. 250 i z 1975 r. Nr 16, poz. 91) nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczących wznowienia postępowania, stwierdzenia nieważności i uchylenia lub zmiany decyzji.
3. Postępowanie administracyjne toczące się w sprawach, o których mowa w ust. 2, podlega umorzeniu.
- Art. 64. W ustawie z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. z 1991 r. Nr 44, poz. 194) w art. 64 w ust. 1 w pkt 1 po wyrazie «grunty» dodaje się wyraz «nierolne».
- Art. 65. W ustawie z dnia 5 stycznia 1991 r. — Prawo budżetowe (Dz. U. Nr 4, poz. 18, Nr 34, poz. 150 i Nr 94, poz. 421) w art. 3 w ust. 1 w pkt 9 po wyrazie «Państwa» dodaje się wyrazy «o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej».
- Art. 66. W ustawie z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz. U. z 1991 r. Nr 30, poz. 127 i Nr 103, poz. 446) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 2 w ust. 1 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje wyrazy «o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.»
  - 2) w art. 61 w ust. 1 po wyrazie «przyznać» dodaje się wyrazy «z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.»;
- 2) art. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 1992 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1993 r. Nr 5, poz. 23), który stanowi:

„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;
  - 3) art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 1992 r. o zmianie ustawy — Prawo bankowe i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1993 r. Nr 6, poz. 29), który stanowi:

„Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;
  - 4) art. 12—19 i art. 21 ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1994 r. Nr 1, poz. 3), które stanowią:

„Art. 12. Lasy podlegające zarządowi Lasów Państwowych, nie wydzielone geodezyjnie z nieruchomości Państwowego Funduszu Ziemi oraz z nieruchomości pozostałych po zlikwidowanych państwowych przedsiębiorstwach gospodarki rolnej, z dniem wejścia w życie ustawy przechodzą do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.
- Art. 13. Z dniem wejścia w życie ustawy:
- 1) grunty rolne Skarbu Państwa pozostające w zarządzie Polskiej Akademii Nauk stają się przedmiotem użytkowania wieczystego Polskiej Akademii Nauk,
  - 2) budynki i urządzenia związane trwale z gruntami, o których mowa w pkt 1, stają się własnością Polskiej Akademii Nauk.
- Art. 14. Nieruchomości oraz inne składniki mienia pozostałe po likwidacji zjednoczeń, zrzeszeń państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, podlegają przekazaniu do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy stanowiły własność Skarbu Państwa. Przekazanie nieruchomości następuje w drodze decyzji wojewody właściwego ze względu na miejsce jej położenia, w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Z przekazania nieruchomości sporządza się protokół zdawczo-odbiorczy.
- Art. 15. 1. Obowiązek ponoszenia opłat rocznych z tytułu wykonywania zarządu nieruchomościami rolnymi lub użytkowania wieczystego nieruchomości rolnych powstaje od 1994 r.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli przekazanie nieruchomości w zarząd nastąpiło w drodze decyzji Prezesa Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.
- Art. 16. 1. Na wniosek nabywcy nieruchomości wymienionych w art. 42 ustawy, o której mowa w art. 1, należność z tytułu umowy, zawartej po dniu 31 grudnia 1991 r., nie spłacona do dnia złożenia wniosku, podlega umorzeniu w części przekraczającej tę należność, ustaloną z zastosowaniem obniżek określonych w tym przepisie.

2. Wnioski, o których mowa w ust. 1, mogą być złożone w okresie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. We wniosku nabywca jest obowiązany udokumentować okoliczności uzasadniające umorzenie należności.

Art. 17. Do czasu uregulowania w odrębnej ustawie form zadośćuczynienia z tytułu utraty mienia i zasad przywracania własności osobom, które na podstawie art. 81 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości (Dz. U. z 1991 r. Nr 30, poz. 127, Nr 103, poz. 446 i Nr 107, poz. 464 oraz z 1993 r. Nr 47, poz. 212 i Nr 131, poz. 629) złożyły wnioski o zaliczenie wartości mienia nieruchomości pozostawionego poza granicami kraju w związku z wojną rozpoczętą w 1939 r., nie zalicza się wartości tego mienia na pokrycie ceny sprzedaży nieruchomości wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Art. 18. Z dniem wejścia w życie ustawy wygasają przyjęte przez Agencję na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych i nie zaspokojone zobowiązania zlikwidowanych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej wobec Skarbu Państwa.

Art. 19. Z dniem wejścia w życie ustawy państwowe przedsiębiorstwa gospodarki rolnej tracą zdolność upadłościową. Postępowania upadłościowe prowadzone w stosunku do państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej ulegają z mocy prawa umorzeniu."

„**Art. 21.** Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

5) art. 15 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zmianie ustawy — Prawo spółdzielcze oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 90, poz. 419), który stanowi:

„**Art. 15.** Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z tym że art. 3 i 6 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1995 r.”;

6) art. 68 ustawy z dnia 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 105, poz. 509), który stanowi:

„**Art. 68.** 1. Ustawa wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Do czasu wydania przepisów, o których mowa w art. 26, lecz nie dłużej niż przez sześć miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, zachowują moc przepisy wykonawcze, wydane na podstawie art. 15 ust. 4 ustawy wymienionej w art. 67 pkt 2, w zakresie dotyczącym ustalania wysokości czynszu najmu. W tym samym okresie osoby, o których mowa w art. 46 ustawy wymienionej w art. 53, opłacają czynsz najmu w wysokości pokrywającej koszty eksploatacji tych domów i lokali mieszkalnych.

3. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 54 ust. 4 ustawy wymienionej w art. 67 pkt 2 zachowują moc nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.”;

7) art. 71 ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych (Dz. U. Nr 127, poz. 627), który stanowi:

„**Art. 71.** Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”

Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej:

R. Jagieliński

Załącznik do obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 12 maja 1995 r. (poz. 299)

USTAWA

z dnia 19 października 1991 r.

o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1.¹⁾ Ustawa reguluje zasady gospodarowania mieniem Skarbu Państwa w odniesieniu do:

1) nieruchomości rolnych w rozumieniu Kodeksu cywilnego i innych nieruchomości położonych na obszarach przeznaczonych w planach zagospodarowania przestrzennego na cele gospodarki rolnej, z wyłączeniem gruntów znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych i parków narodowych,

2) innych nieruchomości i składników mienia pozostałych po likwidacji państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej oraz ich zjednoczeń i zrzeszeń,

3) lasów nie wydzielonych geodezyjnie z nieruchomości, określonych w pkt 1 i 2.

Art. 2. 1.²⁾ Zasady gospodarowania obejmują mienie, o którym mowa w art. 1, znajdujące się:

1) w zarządzie państwowych jednostek organizacyjnych,
2) w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych i prawnych,

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1994 r. Nr 1, poz. 3), która weszła w życie z dniem 19 stycznia 1994 r.

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

- 3) w użytkowaniu lub faktycznym władaniu osób fizycznych, osób prawnych oraz innych jednostek organizacyjnych,
- 4) w Państwowym Funduszu Ziemi.

2.³⁾ Zasady gospodarowania obejmują także nieruchomości rolne przejmowane na własność Skarbu Państwa na podstawie decyzji administracyjnych lub z innych tytułów.

Art. 2a.⁴⁾ Ilekroć w ustawie jest mowa o „państwowych przedsiębiorstwach gospodarki rolnej”, rozumie się przez to przedsiębiorstwa państwowe:

- 1) których podstawowym przedmiotem działalności — zgodnie z aktem o utworzeniu — jest produkcja roślinna i zwierzęca, w tym również produkcja materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcja warzywnicza gruntowa, szklarniowa i pod folią, produkcja roślin ozdobnych, grzybów uprawnych i sadownicza, hodowla i produkcja materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcja zwierzęca typu przemysłowego, fermowego oraz chów i hodowla ryb, a także świadczenie usług w zakresie rozrodu koni,
- 2) utworzone po dniu 31 grudnia 1989 r. w wyniku podziału przedsiębiorstw państwowych, określonych w pkt 1, jeżeli na podstawie wydanej przez Główny Urząd Statystyczny klasyfikacji rodzaju działalności zaliczone zostały do przedsiębiorstw prowadzących działalność w dziale rolnictwo.

Rozdział 2

Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa

Art. 3. 1. Tworzy się Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa, zwaną dalej „Agencją”. Agencja jest państwową osobą prawną.

2. Nadzór nad Agencją sprawuje Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

Art. 4. Siedzibą Agencji jest miasto stołeczne Warszawa.

Art. 5.⁵⁾ 1. Skarb Państwa powierza Agencji wykonywanie prawa własności i innych praw rzeczowych na jego rzecz w stosunku do mienia, o którym mowa w art. 1 i 2.

2. Agencja, obejmując we władanie składniki mienia Skarbu Państwa, wstępuje w prawa i obowiązki z nimi związane w stosunku do Skarbu Państwa oraz osób trzecich.

3. Agencja wstępuje w prawa i obowiązki po zlikwidowanym państwowym przedsiębiorstwie gospodarki rolnej, w tym również wynikające z decyzji administracyjnych.

4. Mienie nabyte przez Agencję w celu zapewnienia funkcjonowania Biura Prezesa i oddziałów terenowych Agencji stanowi jej własność.

Art. 6. Agencja realizuje zadania wynikające z polityki państwa, w szczególności w zakresie:

- 1) tworzenia warunków sprzyjających racjonalnemu wykorzystaniu potencjału produkcyjnego Zasobu Skarbu Państwa,
- 2) restrukturyzacji oraz prywatyzacji mienia Skarbu Państwa użytkowanego na cele rolnicze,
- 3) obrotu nieruchomościami i innymi składnikami majątku Skarbu Państwa użytkowanego na cele rolne,
- 4) administrowania zasobami majątkowymi Skarbu Państwa przeznaczonymi na cele rolne,
- 5)⁶⁾ tworzenia gospodarstw rolnych, a zwłaszcza powiększanie już istniejących gospodarstw rodzinnych,
- 6) zabezpieczenia majątku Skarbu Państwa,
- 7) prowadzenia prac urządzeniowo-rolnych na gruntach Skarbu Państwa oraz popierania organizowania na gruntach Skarbu Państwa prywatnych gospodarstw rolnych,
- 8) tworzenia miejsc pracy w związku z restrukturyzacją państwowej gospodarki rolnej.

Art. 7. 1. Agencja działa na podstawie niniejszej ustawy oraz statutu nadawanego, w drodze rozporządzenia, przez Prezesa Rady Ministrów.

2. Statut Agencji reguluje w szczególności: organizację Biura Prezesa Agencji, tworzenie oddziałów terenowych, zasady udzielania pełnomocnictw, system kontroli wewnętrznej oraz zasady gospodarki finansowej Agencji.

Art. 8. Organem Agencji jest Prezes Agencji.

Art. 9. 1. Prezes Agencji jest powoływany i odwołany przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w porozumieniu z Ministrem Przekształceń Własnościowych.

2. Agencją kieruje Prezes i reprezentuje ją na zewnątrz.

3. Prezes Agencji składa roczny raport Sejmowi oraz kwartalny raport z działalności Agencji Ministrowi Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

Art. 10. 1. Organem opiniodawczym i doradczym Prezesa Agencji jest Rada Agencji, składająca się z 9 członków.

2. Członków Rady Agencji powołuje na okres 4 lat Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w porozumieniu z Ministrem Przekształceń Własnościowych, Ministrem Finansów oraz Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej, po pozytywnym zaopiniowaniu przez odpowiednie komisje sejmowe.

3. Przewodniczącą Rady wybiera i odwołuje Rada Agencji spośród swoich członków.

Art. 11. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w porozumieniu z Ministrem Finansów zapewni środki finansowe na podjęcie działalności Agencji.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 ustawy wymienionej w przypisie 1.

Rozdział 3

Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa

Art. 12. 1. Mienie Skarbu Państwa, o którym mowa w art. 1 i 2, przejęte w trybie niniejszej ustawy tworzy Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa, zwany dalej „Zasobem”.

2.⁷⁾ Zasób tworzy także mienie nabyte przez Agencję, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 4.

3.⁸⁾ Zasobem dysponuje Agencja na zasadach określonych w ustawie, z zastrzeżeniem ust. 4—6.

4.⁹⁾ Nieruchomością przeznaczoną w planach zagospodarowania przestrzennego na cele nie związane z prowadzeniem gospodarki rolnej i leśnej oraz nieruchomością, która nie jest nieruchomością rolną w rozumieniu Kodeksu cywilnego, Agencja dysponuje stosując odpowiednio przepisy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości, uwzględniając przepisy art. 24 ust. 1 pkt 4, ust. 5 i ust. 6, art. 38a oraz art. 42—50.

5.⁹⁾ Jeżeli dysponowanie nieruchomością rolną następuje łącznie z innymi nieruchomościami, Agencja stosuje zasady określone w ustawie.

6.⁹⁾ Agencja, dysponując nieruchomością rolną łącznie z obiektem wpisanym do rejestru zabytków, stosuje przepisy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości w zakresie pierwszeństwa nabycia, a w stosunku do tego obiektu, także w zakresie obniżki ceny sprzedaży.

Art. 13. 1.¹⁰⁾ Przejęcie przez Agencję praw i obowiązków wynikających z wykonania prawa własności w stosunku do mienia, o którym mowa w art. 1 i 2, nastąpi niezwłocznie po utworzeniu Agencji, nie później jednak niż po upływie trzech lat.

2. (skreślony¹¹⁾)

3. (skreślony¹¹⁾)

Art. 14. 1. W odniesieniu do państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej wykreślenie przedsiębiorstwa z rejestru przedsiębiorstw państwowych następuje z dniem podjęcia przez organ założycielski decyzji o likwidacji przedsiębiorstwa.

2.¹²⁾ Z chwilą wykreślenia z rejestru wygasa zarząd ustanowiony na państwowych nieruchomościach rolnych i innych nieruchomościach oraz składnikach mienia określonych w art. 1 pkt 2, a także ustaje obowiązek wpłaty dywidendy. Agencja wyznacza tymczasowego zarządcę majątku po zlikwidowanym przedsiębiorstwie.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 6 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹⁾ Przez art. 1 pkt 7 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

3.¹³⁾ Organ założycielski przekazuje Agencji mienie oraz wierzytelności i zobowiązania po zlikwidowanym przedsiębiorstwie — według stanu na dzień wykreślenia przedsiębiorstwa z rejestru, z wyjątkiem zobowiązań przedsiębiorstwa wobec Skarbu Państwa, które wygasają z dniem podjęcia decyzji o likwidacji.

3a.¹⁴⁾ Egzekucja należności, przypadających od Agencji z tytułu przyjętego zobowiązania, może być prowadzona tylko z mienia i pożytków z niego uzyskiwanych, przekazanego Agencji po tym zlikwidowanym przedsiębiorstwie, które zaciągnęło zobowiązanie.

4. Przekazanie, o którym mowa w ust. 3, następuje w trybie określonym w art. 19.

5. Mieniem Skarbu Państwa przejętym w trybie ust. 3 Agencja gospodaruje na zasadach określonych w rozdziale 5.

6. Do likwidacji określonej w ust. 1 — 4 nie stosuje się art. 63 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80, Nr 75, poz. 329, Nr 101, poz. 444 i Nr 107, poz. 464, z 1993 r. Nr 18, poz. 82 i Nr 60, poz. 280, z 1994 r. Nr 1, poz. 3, Nr 80, poz. 368 i Nr 113, poz. 547 oraz z 1995 r. Nr 1, poz. 2).

Art. 15. 1. Decyzję o likwidacji przedsiębiorstwa państwowego w celu przekazania Agencji majątku przedsiębiorstwa podejmuje organ założycielski:

- 1) z własnej inicjatywy,
- 2) na wspólny wniosek dyrektora przedsiębiorstwa i rady pracowniczej,
- 3) na wniosek Agencji.

2. Likwidacja na wniosek Agencji jest obligatoryjna.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, jest podejmowana za zgodą Agencji.

4. Decyzja, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, jest podejmowana po wyrażeniu opinii przez radę pracowniczą.

Art. 16. 1. Nieruchomości rolne Skarbu Państwa znajdujące się w użytkowaniu spółdzielni, osób fizycznych, a także innych niepaństwowych jednostek organizacyjnych, pozostają nadal w ich władaniu na dotychczasowych warunkach do chwili zawarcia z Agencją nowych umów, o których mowa w rozdziałach 6 i 8.

2. Jeżeli zmiana warunków dotychczasowego użytkowania nieruchomości nie nastąpi w terminie określonym w art. 13 ust. 1, wygasa dotychczasowe użytkowanie ustanowione na podstawie umowy lub decyzji administracyjnej.

3. Stwierdzenie wygaśnięcia dotychczasowych decyzji oraz przekazanie mienia do Zasobu następuje w drodze decyzji właściwego ze względu na położenie nieruchomości rejonowego organu rządowej administracji ogólnej.

4. Za części składowe nieruchomości oraz nie pobrane pożytki, które zostaną przejęte wraz z nieruchomością, przysługuje dotychczasowemu użytkownikowi odszkodowanie ustalone odpowiednio na zasadach art. 30 ust. 2.

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 8 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 1.

Art. 17.¹⁵⁾ 1. Nieruchomości, określone w art. 1 i 2, nie stanowiące składników majątku państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, podlegają przekazaniu Agencji w drodze decyzji wojewody właściwego ze względu na położenie nieruchomości, z zastrzeżeniem art. 16, art. 18 i art. 33.

2. O wydaniu decyzji, o której mowa w ust. 1, zawiadamia się niezwłocznie osoby i jednostki organizacyjne, władające nieruchomościami.

Art. 17a.¹⁶⁾ 1. Z zastrzeżeniem art. 16, mienie Skarbu Państwa, które w dniu przejęcia przez Agencję znajduje się na podstawie umów lub decyzji administracyjnych we władaniu osób fizycznych i prawnych, pozostaje nadal w ich władaniu na dotychczasowych warunkach do chwili zawarcia z Agencją umów, o których mowa w rozdziale 6 albo 8 ustawy.

2. Jeżeli zmiana warunków dotychczasowego władania nie nastąpi w terminie roku od dnia przejęcia mienia przez Agencję, umowy i decyzje, o których mowa w ust. 1, wygasają, nie wcześniej jednak niż z dniem 31 grudnia 1994 r.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do zarządu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa wykonywanego przez państwowe osoby prawne, inne niż określone w art. 14.

4. Nieruchomości rolne, pozostające w dniu przejęcia przez Agencję w zarządzie państwowych jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, pozostają nadal w ich zarządzie. Do zarządu tego stosuje się przepisy art. 35 ust. 2 — 5 i art. 36 oraz przepisy wydane na podstawie art. 37.

5. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą prawa wieczystego użytkowania oraz prawa służebności i użytkowania, określonych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Art. 17b.¹⁶⁾ 1. Do użytkowania wieczystego nieruchomości rolnych przejętych przez Agencję stosuje się odpowiednio przepisy art. 35 ust. 3 i 4.

2. Polska Akademia Nauk, szkoły wyższe oraz jednostki badawczo-rozwojowe ponoszą opłaty z tytułu wieczystego użytkowania nieruchomości rolnych, wykorzystywanych wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej.

3. Za zgodą Prezesa Agencji użytkownik wieczysty nieruchomości rolnej może zrzec się swego prawa przez złożenie Agencji oświadczenia w formie aktu notarialnego. W takim przypadku użytkowanie wieczyste wygasa. Oświadczenie stanowi podstawę do wykreślenia w księdze wieczystej prawa wieczystego użytkowania.

Art. 18.¹⁷⁾ W odniesieniu do nieruchomości rolnych przejmowanych na rzecz Skarbu Państwa na podstawie przepisów szczególnych ich przekazanie Agencji następuje w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia lub decyzji o ich przejęciu przez państwo.

Art. 19.¹⁸⁾ 1. Z przekazania mienia, o którym mowa w art. 14 ust. 3, art. 16, art. 17, 17a, 17b i art. 18, podmiot przekazujący i Agencja sporządzają protokół zdawczo-odbiorczy.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 10 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 ustawy wymienionej w przypisie 1.

2. Protokół zdawczo-odbiorczy zawiera spis z natury przejmowanych składników majątku. Spisu z natury dokonuje się według zasad prowadzenia rachunkowości.

Rozdział 4

Gospodarka finansowa Agencji

Art. 20. 1. Agencja prowadzi samodzielną gospodarkę finansową.

2. Dochodami Agencji są:

- 1)¹⁹⁾ należności z tytułu sprzedaży mienia Skarbu Państwa,
- 2)¹⁹⁾ opłaty z tytułu zarządu, użytkowania, użytkowania wieczystego, czynszu dzierżawnego oraz z tytułu najmu,
- 3) zysk uzyskany z gospodarowania majątkiem Skarbu Państwa,
- 4) inne dochody.

3.²⁰⁾ Środki finansowe Agencji są przeznaczone na realizację zadań określonych w ustawie oraz na funkcjonowanie Agencji.

Art. 21. Roczny plan finansowy Agencji i kierunki rozdysponowania środków finansowych ustala Prezes Agencji w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz Ministrem Finansów.

Art. 22. 1. Dla pełnego pokrycia wydatków Agencja może zaciągać kredyty krótkoterminowe.

2. Zaciąganie kredytów długoterminowych wymaga zgody Ministra Finansów.

3. Agencja może dokonywać za zgodą Ministra Finansów emisji obligacji.

Art. 22a.²¹⁾ Przy ustalaniu, określonych w ustawie — Prawo bankowe, granic koncentracji kredytów i innych zobowiązań Agencji wobec Banku Gospodarki Żywnościowej nie uwzględnia się zobowiązań przejmowanych na podstawie art. 14 ust. 3.

Art. 23.²²⁾ 1. Agencja może udzielać poręczeń i gwarancji kredytowych, w tym dewizowych, do wysokości określonej w planie finansowym.

2. Do gwarancji, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące gwarancji kredytowych udzielanych przez banki.

Rozdział 5

Gospodarowanie Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa

Art. 24. 1. Agencja gospodaruje Zasobem w drodze:

- 1) sprzedaży mienia w całości lub jego części na zasadach określonych w rozdziale 6,

¹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

²¹⁾ Dodany przez art. 2 ustawy z dnia 19 grudnia 1992 r. o zmianie ustawy — Prawo bankowe i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1993 r. Nr 6, poz. 29), która weszła w życie z dniem 10 lutego 1993 r.

²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 ustawy wymienionej w przypisie 1.

- 2) oddania na czas oznaczony do odpłatnego korzystania osobom prawnym lub fizycznym na zasadach określonych w rozdziale 8,
- 3) wniesienia mienia lub jego części do spółki,
- 4) oddania na czas oznaczony administratorowi całości lub części mienia w celu gospodarowania, na zasadach określonych w art. 25,
- 5) przekazania w zarząd.

2. Mienie, które nie zostało zagospodarowane w trybie określonym w ust. 1, Agencja zabezpiecza lub przeznaczna na inne cele w trybie określonym w statucie Agencji.

3. Grunty rolne wchodzące w skład Zasobu mogą być w uzasadnionych gospodarczo przypadkach odlogowane.

4. Na wniosek Agencji właściwy ze względu na miejsce położenia nieruchomości rejonowy organ rządowej administracji ogólnej przekazuje nieodpłatnie w drodze decyzji Lasom Państwowym grunty wchodzące w skład Zasobu w celu zalesienia. Art. 19 stosuje się odpowiednio.

5.²³⁾ Nieruchomości wchodzące w skład Zasobu Agencja może w drodze umowy nieodpłatnie przekazać na własność:

- 1) gminie — na cele związane z inwestycjami infrastrukturalnymi służącymi wykonywaniu zadań własnych gminy,
- 2) Polskiej Akademii Nauk, szkole wyższej lub jednostce badawczo-rozwojowej — na cele służące wykonywaniu ich zadań statutowych.

W razie przeznaczenia przez nabywcę nieruchomości na inne cele niż określone w umowie, Agencji przysługuje zwrot równowartości pieniężnej, ustalonej według zasad określonych w art. 30.

6.²⁴⁾ Z zastrzeżeniem art. 44 ust. 1, urzędzenia, obiekty i sieci: energetyczne, wodnokanalizacyjne, ciepłownicze oraz telekomunikacyjne Agencja może w drodze umowy przekazać, wraz z niezbędnymi gruntami, na własność jednostkom prowadzącym działalność w tym zakresie. Przekazanie na rzecz jednostek państwowych i komunalnych może nastąpić nieodpłatnie.

7.²⁵⁾ Agencja, w drodze umowy, przekazuje nieodpłatnie Agencji Budowy i Eksploatacji Autostrad grunty wchodzące w skład Zasobu na pasy drogowe autostrad.

Art. 25.²⁶⁾ 1. Administrowanie polega na gospodarowaniu wydzieloną częścią mienia Zasobu, w imieniu Agencji, na podstawie umowy, za wynagrodzeniem przez czas oznaczony.

2. Administratorem może być osoba prawna lub fizyczna. Umowa między administratorem a Agencją powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności:

- 1) składniki mienia stanowiące przedmiot gospodarowania,

²³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

²⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 15 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

²⁵⁾ Dodany przez art. 68 ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych (Dz. U. Nr 127, poz. 627), która weszła w życie z dniem 2 stycznia 1995 r.

²⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 16 ustawy wymienionej w przypisie 1.

- 2) zasady wynagradzania administratora, w tym jego prawo do pobierania pożytków lub udziału w zyskach,
- 3) obowiązki administratora,
- 4) kryteria oceny efektywności administrowania,
- 5) zakres odpowiedzialności za powierzone mienie,
- 6) okres, na który umowa została zawarta.

Art. 26. 1. Minister Przekształceń Własnościowych może, w terminie określonym w art. 13 ust. 1, przekształcić państwowe przedsiębiorstwo gospodarki rolnej w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa na wniosek Agencji lub wniosek dyrektora i rady pracowniczej, po zasięgnięciu opinii Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

2. Prawa Skarbu Państwa wobec spółek, o których mowa w ust. 1, reprezentuje Agencja.

3. Do spółek, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298, z 1991 r. Nr 60, poz. 253 i Nr 111, poz. 480 oraz z 1994 r. Nr 121, poz. 591 i Nr 133, poz. 685), z tym że udostępnianie osobom trzecim akcji tych spółek lub zbywanie udziałów w tych spółkach nie jest dopuszczalne.

Art. 26a.²⁷⁾ 1. Nie pobiera się opłaty skarbowej od czynności cywilnoprawnych, których stroną jest Agencja.

2. Do czynności notarialnych związanych z utworzeniem jednoosobowych spółek Agencji stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące czynności notarialnych związanych z przekształceniem przedsiębiorstwa państwowego w spółkę.

3. Agencja nie ma obowiązku uiszczania opłat w sprawach cywilnych dotyczących mienia stanowiącego Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Rozdział 6

Sprzedaż i nabywanie nieruchomości

Art. 27. Sprzedaż i nabywanie nieruchomości, z zastrzeżeniem art. 33, prowadzi Agencja lub upoważniony przez nią w drodze umowy zlecenia inny podmiot, w tym gmina.

Art. 28. 1.²⁸⁾ Dla nieruchomości będących przedmiotem sprzedaży Agencja sporządza wykaz, ogłoszony w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości na okres 14 dni przed dniem ogłoszenia przetargu.

2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) oznaczenie i powierzchnie nieruchomości według danych z ewidencji gruntów,
- 2) rodzaj użytków i ich klasy,
- 3) oznaczenie księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości,
- 4) opis budynków i innych składników majątkowych przeznaczonych do sprzedaży.

²⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 17 ustawy wymienionej w przypisie 1.

²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

3.²⁹⁾ Informację o zamiarze sprzedaży nieruchomości, której wartość szacunkowa przekracza równowartość dziesięciu tysięcy kwintali żyta, ustaloną stosownie do przepisów o podatku rolnym, Agencja ogłasza w prasie o zasięgu co najmniej wojewódzkim.

Art. 29. 1.³⁰⁾ Sprzedaż nieruchomości następuje z uwzględnieniem prawa pierwokupu stosownie do przepisów Kodeksu cywilnego oraz z uwzględnieniem prawa pierwszeństwa spółdzielni produkcji rolnej do użytkowanych przez nią nieruchomości rolnych przed dniem 31 grudnia 1993 r.

2.³¹⁾ Nieruchomości, które nie zostały zbyte na zasadzie ust. 1 bądź co do których nie ma zastosowania prawo pierwokupu, podlegają sprzedaży w trybie publicznego przetargu ustnego (licytacja).

3.³²⁾ W przypadkach uzasadnionych względami gospodarczymi można ustalić osobę nabywcy na podstawie przetargu ofert pisemnych (konkurs ofert). W razie zgłoszenia kilku równorzędnych ofert, pierwszeństwo ma osoba podlegająca przepisom o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz pracownik i spółka pracowników zlikwidowanego państwowego przedsiębiorstwa gospodarki rolnej, nabywający nieruchomość rolną w celu powiększenia albo utworzenia gospodarstwa rolnego. Jeżeli więcej niż jednemu z oferentów przysługuje pierwszeństwo, nabywcę ustala się dokonując wyboru tego spośród oferentów, który daje najlepszą gwarancję należytego prowadzenia gospodarstwa.

3a.³³⁾ W przypadku nierozstrzygnięcia przetargu, Agencja, ogłaszając kolejne przetargi, może ustalić niższą cenę wywoławczą, nie niższą jednak niż połowa ceny ustalonej według zasad określonych w art. 30. Jeżeli kolejny przetarg nie doprowadzi do wyłonienia osoby nabywcy, Agencja może sprzedać nieruchomość bez przetargu za cenę nie niższą niż cena wywoławcza ostatniego przetargu.

4. Agencji przysługuje prawo pierwokupu przy odsprzedaży nieruchomości przez nabywcę w okresie 5 lat od nabycia tej nieruchomości od Agencji.

Art. 30. 1.³⁴⁾ Cenę jednego hektara gruntu przeznaczonego do sprzedaży na zasadach art. 29 ustala się:

- 1) przy uwzględnieniu cen rynkowych lub
- 2) mnożąc stawkę szacunkową jednego hektara przez cenę jednego kwintala żyta ustaloną stosownie do przepisów o podatku rolnym.

2. Wartość innego mienia przeznaczonego do sprzedaży ustala się w odniesieniu do:

- 1) drzewostanów, plantacji kultur wieloletnich oraz upraw i zasiewów — według zasad stosowanych przy wywłaszczaniu nieruchomości,
- 2)³⁵⁾ budynków, urządzeń i maszyn — według cen rynkowych albo według wartości ich odtworzenia pomniejszonych o stopień zużycia, a w przypadku likwidacji — według wartości materiałów poroziórkowych,
- 3) zapasów inwentarza żywego — według cen rynkowych.

Art. 31.³⁶⁾ 1. Agencja może rozłożyć spłatę należności na raty z zastosowaniem oprocentowania. Jeżeli należność pieniężna została ustalona w umowie według innego miernika wartości niż pieniądź, Agencja nie stosuje oprocentowania.

2. Agencja może nie stosować oprocentowania w razie rozłożenia na raty należności z tytułu sprzedaży mienia lub niektórych składników tego mienia położonego na terenie gminy uznanej na podstawie przepisów o zatrudnieniu i bezrobociu za zagrożoną szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do sprzedaży dokonywanej na podstawie przepisów o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości.

4. Wysokość oprocentowania oraz rodzaje mierników wartości ustala Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej po zasięgnięciu opinii Prezesa Agencji. Minister Finansów w tym samym trybie ustali szczegółowe kryteria niestosowania oprocentowania w przypadku, o którym mowa w ust. 2.

Art. 32. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w porozumieniu z Ministrem Finansów, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowy tryb sprzedaży nieruchomości i ich części składowych, warunki rozkładania ceny sprzedaży na raty oraz stawkę szacunkową, o której mowa w art. 30 ust. 1 pkt 2.

Art. 33. 1. Państwowe jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej mogą nabywać nieruchomości rolne na własność Skarbu Państwa, jeżeli wymaga tego realizacja zadań statutowych tych jednostek.

2. Nieruchomości nabyte w drodze umowy przez państwowe jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej pozostają w ich zarządzie na czas nieokreślony.

3. Państwowe jednostki organizacyjne, o których mowa w ust. 1, powiadamiają Agencję w terminie jednego miesiąca o nabyciu nieruchomości rolnych na własność Skarbu Państwa.

Rozdział 7

Zarząd

Art. 34.³⁷⁾ Mienie Skarbu Państwa wchodzące w skład Zasobu może być przekazane w zarząd państwowym jednostkom organizacyjnym nie posiadającym osobowości prawnej.

²⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 18 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

³⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 5 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zmianie ustawy — Prawo spółdzielcze oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 90, poz. 419), która weszła w życie z dniem 26 września 1994 r.

³¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 19 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

³²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 19 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

³³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 19 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 1.

³⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

³⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

³⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 21 ustawy wymienionej w przypisie 1.

³⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 22 ustawy wymienionej w przypisie 1.

Art. 35.³⁸⁾ 1. Przekazanie w zarząd mienia następuje na czas oznaczony lub nieoznaczony, w drodze decyzji Prezesa Agencji.

2. Przekazanie w zarząd mienia może nastąpić również na podstawie umowy, zawartej za zgodą Prezesa Agencji, między jednostkami, o których mowa w art. 34. Jednostce przekazującej przysługuje od jednostki przejmującej zwrot nakładów poniesionych na budynki i inne części składowe nieruchomości. Wartość nakładów ustala się na zasadach określonych w art. 30.

3. Jednostki, o których mowa w art. 34, ponoszą z tytułu wykonywania zarządu opłaty roczne równe cenie jednego kwintala żyta z hektara przeliczeniowego, stosownie do przepisów o podatku rolnym.

4. Szkoły i inne placówki systemu oświaty ponoszą opłaty z tytułu wykonywania zarządu nieruchomościami rolnymi wykorzystywanymi wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej.

5. Opłaty, o których mowa w ust. 3, za dany rok uiszcza się w terminie do 15 lutego następnego roku.

Art. 36. 1.³⁹⁾ Wygaśnięcie zarządu następuje w drodze decyzji Prezesa Agencji:

- 1) w razie upływu czasu, na jaki zarząd został ustanowiony,
- 2) jeżeli nieruchomość lub jej część stała się zbędna do tymczasowego zarządcy,
- 3) w przypadku wykonywania zarządu niezgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki,
- 4) jeżeli ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uniemożliwiają wykorzystanie nieruchomości zgodnie z jej dotychczasowym przeznaczeniem.

2.⁴⁰⁾ Decyzja o wygaśnięciu zarządu przysługującego jednostkom organizacyjnym:

- 1) resortu obrony narodowej — wymaga zgody Ministra Obrony Narodowej lub upoważnionego przez niego organu,
- 2) resortu spraw wewnętrznych — wymaga zgody Ministra Spraw Wewnętrznych.

3.⁴⁰⁾ Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do nieruchomości rolnych pozostających w zarządzie państwowych jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, które nabyły te nieruchomości na własność Skarbu Państwa.

Art. 37.⁴¹⁾ Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej określi, w drodze rozporządzenia, tryb przekazywania mienia w razie ustanowienia lub wygaśnięcia zarządu oraz tryb ustalania i wnoszenia opłat.

³⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 23 ustawy wymienionej w przypisie 1.

³⁹⁾ Według numeracji i w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 24 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 24 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 25 ustawy wymienionej w przypisie 1.

Rozdział 8

Dzierżawa i najem

Art. 38. 1.⁴²⁾ Mienie wchodzące w skład Zasobu może być wdzierżawiane lub wynajmowane osobom fizycznym lub prawnym, na zasadach Kodeksu cywilnego, z zastrzeżeniem art. 38a.

2. Do nieruchomości będących przedmiotem dzierżawy i najmu art. 28 stosuje się odpowiednio.

3.⁴³⁾ Zawieranie z podmiotami zagranicznymi umów dzierżawy nieruchomości rolnych wchodzących w skład Zasobu nie jest dozwolone w okresie pięciu lat od dnia wejścia w życie ustawy, z zastrzeżeniem zawartym w ust. 4.

4. W wyjątkowych, szczególnie uzasadnionych przypadkach nieruchomości rolne wchodzące w skład Zasobu mogą być wdzierżawione podmiotowi zagranicznemu za zgodą Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

Art. 38a.⁴⁴⁾ 1. Mienie wchodzące w skład Zasobu może być wdzierżawiane lub wynajmowane osobom fizycznym lub prawnym z zapewnieniem dzierżawcy lub najemcy prawa kupna przedmiotu dzierżawy lub najmu najpóźniej z upływem okresu, na jaki została zawarta umowa.

2. W umowie, o której mowa w ust. 1, określa się w szczególności:

- 1) wartość przedmiotu dzierżawy lub najmu,
- 2) czynsz roczny w wysokości równej sumie wartości przedmiotu dzierżawy lub najmu podzielonej przez liczbę lat, na którą została zawarta umowa, i oprocentowania nie spłaconej części tej wartości.

3. W umowie sprzedaży cenę ustala się jako sumę wartości przedmiotu dzierżawy lub najmu i oprocentowania należnego za okres do dnia zawarcia tej umowy. Na poczet ceny zalicza się wpłacony czynsz.

4. Jeżeli wartość przedmiotu dzierżawy lub najmu została ustalona w umowie, o której mowa w ust. 1, według innego miernika wartości niż pieniądze, Agencja nie stosuje oprocentowania.

5. W przypadku rozwiązania umowy dzierżawy lub najmu przed upływem okresu, na jaki została zawarta, wpłacony czynsz nie podlega zwrotowi.

6. Wysokość oprocentowania oraz rodzaje mierników wartości ustala Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej po zasięgnięciu opinii Prezesa Agencji.

Art. 39. 1.⁴⁵⁾ Umowę dzierżawy zawiera się po przeprowadzeniu przetargu ofert pisemnych lub publicznego przetargu ustnego. Art. 29 ust. 2, 3 i 3a stosuje się odpowiednio.

⁴²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 26 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 26 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 27 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 28 ustawy wymienionej w przypisie 1.

2.⁴⁶⁾ Przetargu nie stosuje się, gdy wydzierżawienie następuje na rzecz jednoosobowej spółki utworzonej przez Agencję, a także, jeżeli dotychczasowy dzierżawca nieruchomości rolnej złoży Agencji oświadczenie o zamiarze dalszego dzierżawienia tej nieruchomości na nowych warunkach uzgodnionych między dzierżawcą i Agencją, z tym że czynsz nie może być mniejszy od dotychczasowego. Dotyczy to również spółdzielni produkcji rolnej, które użytkowały nieruchomości rolne przed dniem 31 grudnia 1993 r. i złożą wnioszek o ich wydzierżawienie.

3.⁴⁵⁾ W razie niezłożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, najpóźniej na trzy miesiące przed zakończeniem dzierżawy albo niezgodnienia nowych warunków dzierżawy w terminie miesiąca od złożenia oświadczenia, wydzierżawienie nieruchomości rolnej następuje na zasadach określonych w ust. 1.

Art. 39a.⁴⁷⁾ 1. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w porozumieniu z Ministrem Finansów, w drodze rozporządzenia, określi tryb przeprowadzania przetargów na dzierżawę.

2. Wysokość oprocentowania oraz rodzaje mierników wartości ustala Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej po zasięgnięciu opinii Prezesa Agencji.

Art. 40. 1. Nie pobiera się czynszu za użytki rolne klasy VI.

2. Agencja może zwolnić dzierżawcę z opłat czynszowych na warunkach określonych w umowie:

- 1) w okresie pierwszych trzech lat dzierżawy użytków rolnych odłogowanych co najmniej przez okres jednego roku przed dniem zawarcia umowy dzierżawy,
- 2)⁴⁸⁾ na okres nie dłuższy niż pięć lat, w przypadkach uzasadnionych stanem przedmiotu dzierżawy lub realizacją inwestycji tworzących nowe miejsca pracy.

Art. 41. (skreślony⁴⁹⁾).

Rozdział 9

Gospodarka mieszkaniowa i socjalna

Art. 42. 1.⁵⁰⁾ Agencja może przeznaczyć do sprzedaży najemcom domy, lokale mieszkalne i budynki gospodarcze wraz z niezbędnymi gruntami.

2.⁵⁰⁾ Sprzedaż następuje po cenie rynkowej:

- 1) pomniejszonej o 4% za każdy rok pracy najemcy w państwowym przedsiębiorstwie gospodarki rolnej oraz innym państwowym zakładzie pracy, którego podstawowym przedmiotem działalności jest produkcja wymieniona w art. 2a pkt 1, albo

- 2) pomniejszonej o 3% za każdy rok najmu mieszkania od zakładów pracy, o których mowa w pkt 1, — nie więcej jednak niż o 90%.

3.⁵⁰⁾ Do okresu pracy albo najmu, od których zależy pomniejszenie ceny sprzedaży, wlicza się także odpowiednio okres pracy albo najmu w zlikwidowanym zakładzie pracy, którego mienie zostało przejęte przez przedsiębiorstwo określone w ust. 2 pkt 1.

4.⁵¹⁾ Na wniosek osoby bliskiej, która pozostała w lokalu po śmierci najemcy, cenę sprzedaży pomniejsza się, uwzględniając, zamiast okresu własnej pracy albo okresu najmu, okres pracy najemcy w zakładach pracy, o których mowa w ust. 2 pkt 1.

5.⁵⁰⁾ W rozumieniu ust. 4 za osoby bliskie zmarłego najemcy uważa się dzieci własne i przysposobione, małżonka (wdowę i wdowca), rodziców oraz dzieci własne i przysposobione tych osób.

6.⁵⁰⁾ Przepisy ust. 1—5 stosuje się odpowiednio do sprzedaży ogródków przydomowych i garaży osobom, które z nich korzystają.

Art. 43.⁵⁰⁾ 1. O przeznaczeniu do sprzedaży nieruchomości, określonych w art. 42, Agencja zawiadamia na piśmie najemców i osoby, o których mowa w art. 42 ust. 6, którzy w terminie dwóch miesięcy od dnia zawiadomienia mogą złożyć pisemne oświadczenie o zamiarze nabycia nieruchomości.

2. W razie niezłożenia oświadczenia w terminie określonym w ust. 1, Agencja może, w drodze umowy, nieodpłatnie przekazać na własność gminie nieruchomość wraz z towarzyszącą infrastrukturą.

3. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi tryb sprzedaży domów, lokali mieszkalnych, budynków gospodarczych, ogródków przydomowych i garaży wraz z niezbędnymi gruntami.

Art. 44.⁵⁰⁾ 1. W przypadku utworzenia przez nabywców, o których mowa w art. 42, spółdzielni w celu eksploatacji nabytych mieszkań, Agencja przekazuje, w drodze umowy, nieodpłatnie na własność spółdzielni urządzenia wchodzące w skład towarzyszącej mieszkaniom infrastruktury.

2. Spółdzielni, określonej w ust. 1, przysługuje dotacja z budżetu państwa na częściowe pokrycie kosztów związanych z dostawą energii cieplnej na potrzeby centralnego ogrzewania i dostawy ciepłej wody, na zasadach określonych w odrębnych przepisach dla spółdzielni mieszkaniowych.

Art. 45.⁵⁰⁾ 1. Agencja może rozłożyć spłaty należności, o których mowa w art. 42, na raty. Jeżeli należność pieniężna została ustalona w umowie według innego miernika wartości niż pieniądź, Agencja nie stosuje oprocentowania. Rata należności wraz z oprocentowaniem podlega na wniosek nabywcy umorzeniu, jeżeli termin jej płatności przypada w okresie, w którym nabywca ma ustalone przez właściwy organ prawo do świadczeń z pomocy społecznej.

2. Wysokość oprocentowania oraz rodzaje mierników wartości ustala Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej po zasięgnięciu opinii Prezesa Agencji.

⁴⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 28 ustawy wymienionej w przypisie 1 oraz przez art. 5 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 30.

⁴⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 29 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 30 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴⁹⁾ Przez art. 53 pkt 1 ustawy z dnia 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 105, poz. 509), która weszła w życie z dniem 12 listopada 1994 r.

⁵⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 31 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 53 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 49.

Art. 46.⁵⁰⁾ 1. Najemcy domów i lokali mieszkalnych przejętych do Zasobu, z którymi zawarto umowy najmu przed przejęciem, zachowują prawo do dalszego zamieszkiwania na czas nie określony. Nie dotyczy to najemców:

- 1) zajmujących domy i lokale w obiektach wpisanych do rejestru zabytków,
- 2) zajmujących lokale w budynkach nie służących wyłącznie zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych oraz domy i lokale funkcjonalnie związane z działalnością gospodarczą.

2. Najemcy, określonego w ust. 1 pkt 1 i 2, przysługuje pierwszeństwo w najmie innego mieszkania wchodzącego w skład Zasobu.

Art. 47.⁵²⁾ Emeryci i renciści, którzy nabyli prawo do bezpłatnego mieszkania z tytułu pracy w państwowych gospodarstwach rolnych, są zwolnieni z czynszu najmu lokali mieszkalnych.

Art. 48. 1.⁵³⁾ Agencja może wydzielić majątek z niezbędnymi gruntami, służący wykonywaniu innej działalności niż gospodarcza, w celu nieodpłatnego przekazania, w drodze umowy, na własność gminie.

2. Wraz z przejęciem działalności, o której mowa w ust. 1, gminy wstępują w dotychczasowe zobowiązania wynikające ze stosunku pracy z zatrudnionymi pracownikami.

3.⁵⁴⁾ Przekazanie majątku określonego w ust. 1 w okresie, o którym mowa w art. 13 ust. 1, do czasu przejęcia przez Agencję, następuje na wniosek gminy na podstawie decyzji organu założycielskiego wydanej za zgodą Prezesa Agencji. Art. 19 stosuje się odpowiednio.

Art. 49. (skreślony⁵⁵⁾).

Art. 50.⁵⁶⁾ 1. Grunty niezbędne do korzystania z budynków i lokali, o których mowa w art. 42—44 i art. 48, uważa się za grunty wyłączone z produkcji rolnej w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

2. Grunty określone w ust. 1 podlegają ujawnieniu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jako grunty zabudowane.

⁵²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 53 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 49.

⁵³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 32 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 32 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵⁵⁾ Przez art. 1 pkt 33 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 34 ustawy wymienionej w przypisie 1.

Rozdział 10

Przepisy końcowe i przejściowe

Art. 51. (skreślony⁵⁷⁾).

Art. 52. 1.⁵⁸⁾ Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uprawnienia wynikające z art. 42 przysługują państwowym przedsiębiorstwom gospodarki rolnej do czasu przejęcia mienia Skarbu Państwa na podstawie art. 12 ust. 1.

2. Do postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 43—47, z tym że środki uzyskane z tytułu sprzedaży mieszkań, wraz z budynkami gospodarczymi, garażami i przynależnymi do nich gruntami, przekazywane są na rzecz Agencji.

Art. 53. Postępowania likwidacyjne wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy na podstawie odrębnych przepisów są prowadzone na ich podstawie, chyba że organ założycielski przekaze Agencji za jej zgodą majątek likwidowanego przedsiębiorstwa. Art. 14 ust. 1—4 stosuje się odpowiednio.

Art. 54. W sprawach nie uregulowanych w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Art. 55. 1. Należności za nieruchomości Państwowego Funduszu Ziemi, sprzedane przed dniem wejścia w życie ustawy, po potrąceniu prowizji należnej bankowi w wysokości 5%, pobiera bank spółdzielczy. Należności te bank przekazuje na rachunek Agencji.

2. Należności za sprzedane nieruchomości po dniu wejścia w życie ustawy pobiera Agencja.

Art. 56. 1. Sprzedaż nieruchomości kandydatowi ustaleniemu na nabywcę w myśl dotychczasowych przepisów następuje na warunkach niniejszej ustawy.

2. Nieruchomość, co do której toczy się postępowanie w związku z zarzutem o sprzeczne z prawem przejęcie na rzecz Skarbu Państwa, nie może być sprzedana przed zakończeniem postępowania.

Art. 57. W sprawach wszczętych, dotyczących ustalenia kandydata na nabywcę nieruchomości Państwowego Funduszu Ziemi oraz przekazywania nieruchomości w zarząd lub użytkowanie, nie zakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy niniejszej ustawy. Postępowanie administracyjne w tych sprawach umarza się.

Art. 58—66. (pominięte⁵⁹⁾).

Art. 67. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1992 r., z tym że art. 64 wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

⁵⁷⁾ Przez art. 1 pkt 35 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 36 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵⁹⁾ Zamieszczone w obwieszczeniu.

WYDZIAŁ WYDAWNICTW I POLIGRAFII GOSPODARSTWA POMOCNICZEGO URZĘDU RADY MINISTRÓW
uprzejmie informuje o możliwości zaprenumerowania na rok 1995 następujących wydawnictw:

DZIENNIK USTAW

Cena rocznej prenumeraty wynosi 240 zł (2 400 000 zł),

MONITOR POLSKI

Cena rocznej prenumeraty wynosi 75 zł (750 000 zł),

MONITOR POLSKI „B” zawierający sprawozdania finansowe spółek akcyjnych i innych podmiotów gospodarczych

Cena rocznej prenumeraty wynosi 190 zł (1 900 000 zł),

ORZECZNICTWO SĄDU NAJWYŻSZEGO Zbiór urzędowy, zawierający orzeczenia Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

Cena rocznej prenumeraty wynosi 125 zł (1 250 000 zł),

BIULETYN RADY LEGISLACYJNEJ zawierający dokumenty i informacje o działalności Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów oraz artykuły i studia dotyczące problemów legislacji, źródeł prawa, procedur i technik legislacyjnych

Cena rocznej prenumeraty wynosi 37 zł (370 000 zł),

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ zawierający resortowe akty prawne Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej

Cena rocznej prenumeraty wynosi 15 zł (150 000 zł),

BIULETYN ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Cena prenumeraty na III kwartał wynosi 62 zł 50 gr (625 000 zł)

Institucje, urzędy i osoby fizyczne zainteresowane prenumeratą powyższych wydawnictw proszone są o dokonanie wpłaty na konto: **BPH S.A., XVI Oddział Warszawa, nr 320010-1717-139.11,**
Wydział Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego Urzędu Rady Ministrów,
ul. Powsińska 69/71, 02-903 Warszawa.

Wszelkich informacji na temat prenumeraty lub zakupu powyższych wydawnictw udziela:
Wydział Wydawnictw i Poligrafii GP URM, tel. 694-67-52 i 694-67-50, telefaks 694-62-06.

Pojedyncze egzemplarze Dziennika Ustaw i Monitora Polskiego można nabywać za gotówkę:

w WARSZAWIE:

- w punkcie sprzedaży Wydziału Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego Urzędu Rady Ministrów, al. Jana Chrystiana Szucha 2/4, tel. 29-61-73,
- w punktach sprzedaży: ul. Grójecka 67/69 (Księgarnia Ekonomiczna), ul. Karolkowa 28 (PH JARD Press), ul. Krakowiaków 66/78 („Kolporter”), al. Solidarności 83/89 (Księgarnia Bankowa), al. Solidarności 119 (Wydawnictwo „Bellona”, Księgarnia im. Żeromskiego), al. Solidarności 127 (Księgarnia Sądowa), ul. Wójcickiego 1/3, paw. 14 (Biuro Informacji Organizacyjno-Prawniczej „Infor”), ul. Świętokrzyska 12 (ELINEX), ul. Zamenhofa 1 (Dom Wydawniczy ABC), ul. Żurawia 1A (Księgarnia Wydawnictw Prawniczych i Ekonomicznych), ul. Wozniwy 34 (G.L.M. Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe) — egzemplarze bieżące;

poza WARSZAWĄ w punktach sprzedaży:

- **BIAŁA PODLASKA:** ul. Brzeska 41 (Urząd Wojewódzki); **BIAŁYSTOK:** ul. Mickiewicza 5 (sąd — księgarnia „Interesik”), ul. Świętojańska 13, p. 501 (Wydawnictwo BETA); **BIELSKO-BIAŁA:** ul. Cieszyńska 10 (sąd); **BYDGOSZCZ:** ul. Waly Jagiellońskie 4 (sąd — Księgarnia Sądowa); **CHEŁM LUBELSKI 1:** ul. Szymanowskiego 7/14 (Biuro Rachunkowe); **CIECHANÓW:** ul. 17 Stycznia 7 (Zakład Administracyjno-Gospodarczy Urzędu Wojewódzkiego); **CIESZYN:** ul. Bobrecka 1 (Spółka Cywilna „Infollex”); **CZĘSTOCHOWA:** ul. Dąbrowskiego 23/25 (sąd); **ELBLĄG:** ul. Trybunałska 25 (sąd); **GDAŃSK:** ul. Na Stoku 49B (Urząd Skarbowy — księgarnia „Interesik”), ul. Nowe Ogrody 30 (bud. Sądu Wojewódzkiego — księgarnia „Interesik”, Sąd Rejonowy); **GDYNIA:** pl. Konstytucji 5 (sąd), Skwer Kościuszki 13 (Księgarnia Prawnicza ABC); **GLIWICE:** ul. Powstańców Warszawy 23 (sąd); **GORZÓW WIELKOPOLSKI:** ul. Jagiellończyka 8 (Urząd Wojewódzki — biblioteka zakładowa), ul. Mieszka I 33 (sąd — Księgarnia Sądowa); **KALISZ:** al. Wolności 13 (sąd); **KATOWICE:** ul. Andrzeja 16/18 (sąd); **KIELCE:** ul. Jana Pawła II 9 (sąd), ul. Seminaryjska 12A (bud. Sądu Wojewódzkiego — księgarnia „Interesik”); **KONIN:** ul. Noskowskiego 1B; **KOSZALIN:** ul. Chopina 1 (Sklep „Fiskus” — Biuro Rachunkowo-Podatkowe); **KRAKÓW:** ul. Basztowa 22 (bud. Sądu Wojewódzkiego — księgarnia „Interesik”), ul. Krowoderskich Zuchów 2 i ul. Wadowicka 12 (bud. Urzędu Skarbowego — księgarnia „Interesik”), ul. Łokietka 20 (księgarnia „Interesik”), ul. Przy Rondzie 7 (bud. Sądu Wojewódzkiego — księgarnia „Interesik”); **KROSNO:** ul. Bieszczadzka 1 (Urząd Wojewódzki); **LUBLIN:** ul. Krakowskie Przedmieście 43 (bud. Sądu Wojewódzkiego — księgarnia „Lex”), ul. Krakowskie Przedmieście 76 (Księgarnia Prawnicza); **ŁÓDŹ:** ul. Dowborczyków 9/11 (bud. Urzędu Skarbowego — księgarnia „Interesik”), ul. Przędzalniana 5/7/9 (BUR-Press), pl. Dąbrowskiego 5 (bud. Sądu Wojewódzkiego — księgarnia „Interesik”), pl. Wolności 10/11 (P.H.U. „Lex” s.c. — Księgarnia Prawnicza), ul. Zamenhofa 2 (bud. ZUS — księgarnia „Interesik”), ul. 6 Sierpnia 84/86 (bud. Urzędu Skarbowego — księgarnia „Interesik”), ul. Św. Teresy od Dzieciątka Jezus 105 (księgarnia „Interesik”); **OLSZTYN:** ul. Opolska 42 (P.W. ARHAT); **OPOLE:** pl. Wolności 7/8 (Księgarnia Prawnicza „Kodeks”), ul. Piastowska 14 (Urząd Wojewódzki); **OSTRÓW WIELKOPOLSKI:** ul. Sądowa 2 (sąd); **PŁOCK:** ul. Kościuszki 6 (Wojewódzka Biblioteka Publiczna); **POZNAŃ:** ul. Młyńska 1A (sąd), ul. Galileusza 2 (punkt informacyjno-kolportażowy); **PRUSZKÓW:** ul. Wojska Polskiego 52, paw. 3 (DRUKAN); **PRZEMYŚL:** pl. Dominikański 3 (Zakład Obsługi Urzędu Wojewódzkiego); **RADOM:** ul. Żeromskiego 53 (Zakład Obsługi Urzędu Wojewódzkiego); **RZESZÓW:** al. Piłsudskiego 28 (punkt sprzedaży detalicznej s.c.), ul. Sreniawitów 3 (sąd); **SIERADZ:** pl. Wojewódzki 3 (Urząd Wojewódzki); **SŁUPSK:** ul. Norwida 10/50 (Agencja STA-HA), ul. Szarych Szeregów 13 (Księgarnia Sądowa); **SOSNOWIEC:** ul. Braci Mieroszewskich 50 (Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ADM” Spółka z o.o.); **SUWAŁKI:** ul. Noniewicza 7 (Urząd Wojewódzki); **SZCZECIN:** ul. Koński Kierat 16/2 („Starówka”), ul. Odrowąża 2 (księgarnia „Kontrakt”), ul. Małkowskiego 7/2 („Buchalter”), **ŚWIDNICA:** pl. Grunwaldzki 14 (sąd), ul. Długa 1 (księgarnia „Eureka”); **TARNOBRZEG:** ul. Mickiewicza 7 (Zakład Obsługi Urzędu Wojewódzkiego); **TARNÓW:** ul. Dąbrowskiego 29 (sąd), **TORUŃ:** ul. Fosa Staromiejska 12/14 (bud. Sądu Rejonowego — Księgarnia Sądowa); **WEJHEROWO:** ul. Sobieskiego 328a/2 (Centrum Promocji Kadr „Kontrakt”); **WŁOCŁAWEK:** ul. 3 Maja 17 (Zakład Obsługi Urzędu Wojewódzkiego); **WROCŁAW:** ul. Krupnicza 6/8 (księgarnia „Paragraf”), pl. Powstańców Warszawy 1 (PHU „Andrew-Tag”); **ZIELONA GÓRA:** pl. Słowiński 1 (sąd).

Wydawca: Urząd Rady Ministrów

Redakcja: Departament Prawny, 00-583 Warszawa, Al. Ujazdowskie 1/3, P-29.

Organizacja druku i kolportaż: Wydział Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego URM,
02-903 Warszawa, ul. Powsińska 69/71, P-1, tel.: 694-67-52, 694-67-50 i 694-67-03, telefaks (2) 694-62-06.

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów w Wydziale Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego URM, Warszawa, ul. Powsińska 69/71.